

REPORTER USEM

Ziarul Universității de Studii Europene din Moldova nr. 10-11. Noiembrie-Decembrie, 2014

La mulți ani, USEM!

La cumpăna dintre ani, conform tradiției, ne urăm de bine, sănătate pace și belșug.

Dacă i-ai spus țăranului „Pace în țară și grâu la vară!”, el se luminează la față și se bucură ca un copil când primește cadoul mult râvnit din mâinile lui Moș Nicolae sau Moș Crăciun.

De la copilul ce învață primii pași pâna la omul ce deprinde mersul în cârjă – toți ne bucurăm de sosirea Anului Nou și căutăm să transmitem această înălțare celor dragi prin magicul la Mulți ani!

Aho, aho, studenți, studente,
Rupeți ochii din conspecte
Și mai dați pe la fereastră,
De-ascultați urarea noastră.
Las' să știe întreg poporul
C-am pornit cu plugușorul
Să-mbrăzdăm ogorul - carte,
Vestea-n lume să ne poarte,
Că avem frecvență bună
Orele când ne adună,
La examene prezenți
Și ne știm doar eminenți,
Eu zic „Hăi”,
Voi după mine, măi:
Hăi! Hă-ă-i!

Și dacă am pornit uratul
Să ne urăm rectoratul,
Că avem în fruntea lui
Rector bun cum altul nu-i,
Doctorul în drept Sedlețchi
Care știe rostul cărții,
Pentru sănătatea lui
Struniți vârful biciului
Și strigați odată
Hăi! Hă-ă-ai!

Lăsați plugul să se-ndrepte
Și înspre departamente,
Spre catedre, decanate
Și chiar la contabilitate,
Poate, la-nceput de an
Câștigăm și câte-un ban,
Un colac, covrigi și nuci,
Mere și bomboane dulci.
Voi după mine, măi:
Hăi! Hă-ă-ai!

Am ura noi mult și bine,
Dar suntem în sesiune,
Biblioteca ne așteaptă
Să ne dea vorba înțeleaptă,
Cunoștințe cât mai mari
Să ajungm cărțurari.
Trageți plugul mai adânc
Pentru graiul nostru sfânt,
Grai mai dulce în lume nu-i
Decât al românului.
Noi ne vom mândri mereu,
Că e de la Dumnezeu.
Pentru așa noroc, măi frați,
Plugul nostru îndemnați,
Cu biciul și clopoței
Să se audă peste văi:
Hăi! Hă-ă-ai!

La sfârșit de urătură
Să găsim o vorbă bună,
Niște lei și un colac
Pentru cei ce ziarul fac,
Care e la toți pe plac.
Trageți brazdă mai adâncă
Pentru V. Madan și încă
Jurnaliste alese
Ce știu vorbele să țese.
Nu uitați de cititori,
Că-s aleși ca niște flori.
Pentru toți aceștea, măi,
Să strigăm odată
Hăi! Hă-ă-ai!
La anul și la mulți ani!

**A îndemnat plugușorul
Ion Coteleanu**

Stimați colegi, dragi studenți!

Am ajuns cu bine și sănătate în pragul sărbătorilor de iarnă. Putem astăzi să constatăm că anul vechi a fost pentru noi unul fructuos, datorită unor eforturi și capacități deosebite din partea dumneavoastră pe imensul ogor al învățământului. Nu spunem că a fost ușor, pentru că nici problemele modernizării procesului de studii n-au fost din cele simple. Poate cineva nu este mulțumit de roadele anului 2014, nu și-a realizat visele cum ar fi dorit. Lăsați să treacă acest an, să ia cu el toate supărările, toate necazurile și anărăciunile, cele rele să se spele, și să intrăm într-un an nou cu sufletul împăcat: cele ce n-am reușit în anul vechi numaidecât le vom face în anul care vine. În aceste clipe de farmec și emoții vă urez sărbători fericite, iar Anul Nou să vă aducă numai sănătate, noi forțe creative, prospere și realizări fără precedent. Fie ca în anul 2015 să vi se împlinească visele, anul să vă fie cu noroc, bucurie, belșug și voie bună.

Să fiți fericiți la anul și la mulți ani!

**Rectorul USEM,
prof. univ. Iurie Sedlețchi**

La cumpăna de ani

Două întrebări pentru doctorul conferențiar, Ion Melniciuc, șeful Catedră Științe ale Comunicării, cunoscutul lingvist pe întreg arealul românesc, autor a circa 350 de lucrări publicate, specialist dotat în Lexicologie, Gramatică, Metodica limbii române, Cultivarea vorbirii ș.a.

– Domnule profesor, cu ce sentimente întâmpinați Anul Nou? Ce

așteptați de la anul ce ne pășește pragul – 2015?

– Creștin fiind, sunt învăluit de cele mai frumoase sentimente omenești și gândurile mi se îndreaptă spre Atotputernicul Dumnezeu de la care așteptăm milă și îndurare întru realizarea tuturor visurilor noastre: să ne prospere Neamul, să fie pace-n țară și grâu la vară; s-avem parte de noroc și bucurii în toate, studenți frumoși, de carte setoși, cu profesori sănătoși.

La anul și la mulți ani!

Speranțele

– Ce așteptați de la anul 2015?

– Sper mult să fie anul 2015 pentru mine unul de succes, să absolvesc facultatea, să am un loc sub soare, în funcție de jurnalist-foto, să-mi încep activitatea de tânăr specialist care să-și demonstreze din plin capacitățile și cunoștințele acumulate picătură cu picătură în anii de studii la USEM.

**Mariana Bezverhneia,
Jurnalism**

– Nu obișnuiesc să visez la prea mari lucruri. Am frică să nu mă decepționez. Mizez mult pe soarta pe care mi-a hărăzit-o Dumnezeu. Dar pășesc în noul an cu speranță că voi avea parte de zile fericite, de noi cunoștințe și deprinderi profesionale, alături de cei dragi, de colegi. Aș dori ca Anul Nou să-mi aducă ceea ce nu a reușit anul vechi.

**Ana Popa,
Jurnalism**

– Aștept ca în anul nou printre cei mai buni prieteni să-mi fie și cartea, căci ea îmi va fi călăuză prin viață. Mai doresc din tot sufletul să mă aranjez la un job din sfera jurnalismului, mai ales la radio, unde tind să ajung pe viitor.

Sper că Anul Nou va fi bun pentru familia mea nou-creată, va fi favorabil pentru o nuntă frumoasă, pentru o călătorie prin cele mai frumoase țări europene.

Profit de ocazie să urez profesorilor mei dragi multă sănătate și succese pe ogorul științei.

**Ina Tîrșu,
Jurnalism**

– Nu am așteptări. Voi continua să fiu în felul în care am fost până acum: iubitor de frumos, sensibil, liniștit, încrezător în sine..., contează și mediul în care mă aflu. Să spun că aștept

fericire n-ar fi corect, deoarece sunt fericit, indiferent de ciclurile cosmice și numerele care le determină. Să spun că accept prezentul fără a investi în viitor tot nu ar fi corect, deoarece duc un mod activ de viață și, indiferent de așteptările pe care le am, continui să exist și să mă bucur de viață.

**Ion Zubco,
Jurnalism**

– Nu-mi fac mari planuri pe viitor. Nu aștept nimic de la nimeni. Am frică de dezamăgiri. Doresc mult ca lumea să fie mai bună. Bunătatea celor care te înconjoară sunt niște condiții favorabile pentru o activitate prodigioasă, pentru optimism, pentru a fi mai bun.

Sărbători fericite!

**Iulia Dița,
Jurnalism**

Profesorii USEM la Passau

Ce fac tehnologiile? Distrug sau salvează jurnalismul? Întrebarea hamletiană a didacticii jurnalistice a apărut la ordinea zilei odată cu răspândirea noilor media. Spațiul public a suferit schimbări substanțiale sub presiunea internetului și a altor tehnologii moderne, care au generat noi oportunități pentru diseminarea produselor de informare: audio, video, text, imagini, grafice. A fost modificată comunicarea în societate, care a evoluat de la un model interpersonal „unul-unuia”, la modelul mediatic mass-media „unul – multora” și, în final, „noile media”, „mulți – multora”, care reflectă pe deplin conceptul spațiului internet și al noului câmp informațional global. Profesia de jurnalist în aceste condiții cere abilități corespunzătoare de moderator online, reporter, analist, regizor TV, comentator. Realitatea media are rigorile sale. Pentru a răspunde provocărilor sunt necesare noi programe de pregătire a jurnaliștilor, care ar răspunde la întrebarea: unde își are locul jurnalistul profesionist? Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USEM, a promovat un program pentru pregătirea unor astfel de specialiști și a reușit să devină membru al Consorțiului

Universitar European, care a câștigat proiectul „Crossmedia und Qualitätsjournalismus” TEMPUS VI sub egida Comisiei Europene. În cadrul acestui program a avut loc conferința Internațională la Passau Germania

de Studii Europene la acest for prestigios au participat Valentina Enachi, dr.conf. univ., șefa Catedrei Jurnalism și Comunicare Publică, prorectorul pentru activitatea științifică Aurelia Țurcan, dr.conf. univ., doc-

foto: Nicolae Sedlețchi

intre 2-5 octombrie, anul curent. La acest for au fost reflectate, analizate și comentate detaliile referitoare la starea presei din spațiul Europei de Est și noile programe de pregătire a jurnaliștilor. Din partea Universității

torandul Nicolae Sedlețchi și lectorul universitar Vlad Madan. Comunicările conferinței au impresionat publicul prin originalitatea tratării problemelor actuale ale mass-media. Iată doar câteva titluri: *Mogulii presei*

din România; Jurnalismul de investigație din Ucraina; Realizarea unui discurs liber și dezvoltarea societății prin mass-media; Noua mass-media și paradoxurile dezvoltării discursului public; Imaginea autorităților de știri și deschiderea spre dialog: cum să-ți depășești frica față de propriul popor etc..

Delegația din Republica Moldova a dezbătut un șir de probleme stringente cum ar fi *Sistemul mass-media din Republica Moldova: un ansamblu entropic? de prof. Al. Bohanțov (ULIM). Noile media și tematica etnică: subiecte și teme de prof. V. Enachi (USEM); Mass-media și confidențialitatea de G. Stepanov (USM); Dimensiunea axiologică a furnizării de informații de prof. M. Guzun (USM) ș.a.*

La conferință a participat profesorul de la Universitatea din Viena Thomas Bauer, cu o prelegere despre competența mass-media ca valută socială. Jurnaliștii de la Academia Presei Ucrainene au relatat detalii despre provocările mediatică din Ucraina. Centrele de cercetare și conerene media din Bavaria (radioul Bayerischer Rundfunk Munchen) au contribuit la conturarea unor idei concrete referitoare la starea mass-media din Europa de Vest și cea de Est și la ana-

liza noilor tendințe de cercetare din domeniul mediatic.

Didactica pregătirii jurnaliștilor a fost discutată în cadrul unui atelier aparte, la care au fost identificate procedee și tehnologii concrete de lucru cu studenții. Masa rotundă, cu genericul „În război adevărul moare primul”, a fost consacrată războiului mediatic ruso-ucrainean și luptei cu propaganda pe tema crizei din Ucraina. Un moment deosebit a constituit prezentarea Producției transmediale a proiectului studentesc „Granițe – povestiri despre granițe în Moldova, Ucraina, România și Germania”, unde a derulat și filmul studenților din Republica Moldova cu tema granițelor și a limitelor, autori Ion Asand și Nicolae Sedlețchi.

Bineînțeles că jurnaliștii, cu ajutorul noilor tehnologii, vor descoperi multe alte căi de acces spre public, vor reuși să creeze noi tipuri de produse mediatică și vor descoperi noi surse pentru știri. Dar creativitatea, curajul, perseverența, ambiția sănătoasă de a scrie rămân valorile perene ale profesiei.

Valentina Enachi,
dr. conf. univ.

Intergrarea europeană – obiectiv strategic (extras)

La 13 noiembrie 2014 Parlamentul European a ratificat Acordul de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană.

Destamarea URSS a pus Uniunea Europeană în fața unei necesități de a lua atitudine față de noile state independente, foste sovietice.

În consecință, Consiliul European de la Maastricht din 9-10 decembrie 1991 a adoptat „Declarația privind evoluțiile din Uniunea Sovietică”, iar ulterior a adoptat în documentul „Principiile directorii stabilite de Comunitatea Europeană pentru recunoașterea noilor state în Europa de Est și Uniunea Europeană”.

Pentru a actualiza cadrul legislativ al relațiilor cu noile state, Comisia Europeană a propus ca acordul Acordul de Cooperare și Comerț dintre Comunitatea Europeană și fosta URSS să fie înlocuit cu acorduri separate cu state exsovietice. Acest moment reprezintă de fapt prima recunoaștere de către Comunitatea Europeană a opțiunii europene a Moldovei.

Vorbind despre integrarea europeană a Republicii Moldova putem menționa că:

Integrarea europeană este obiec-

tivul strategic ireversibil al politicii externe și interene al Republicii Moldova.

Acordul de Parteneriat și Cooperare (APC) reprezintă baza juridică a relațiilor dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

a) consolidarea democrației și statului de drept cu respectarea drepturilor omului și a minorităților prin asigurarea cadrului corespunzător al dialogului politic;

b) dezvoltarea durabilă a economiei și finalizarea procesului de tranziție spre economia de piață prin promovarea schimburilor comerciale, investițiilor și relațiilor economice armonioase.

Relațiile Moldovei cu Uniunea Europeană sunt instituționalizate prin intermediul celor trei structuri responsabile pentru intensificarea dialogului politic și monitorizarea implementării APC: Consiliul de Cooperare RM-UE, Comitetul de Cooperare RM-UE și Subcomitetele de cooperare RM-UE și Comitetul de Cooperare Parlamentară RM-UE.

Republica Moldova a semnat la 22 februarie 2005 la Bruxelles Planul de Acțiuni RM-UE în cadrul Politicii Europene de Vecinătate (PEV). Implementarea Planului de acțiuni va avansa semnificativ armonizarea legislației Moldovei, a normelor și standardelor sale cu cele ale UE, creându-se condiții pentru avansarea la un alt grad al relațiilor cu UE.

Politica de integrare europeană a Moldovei se bazează pe doi piloni principali: (a) realizarea Planului de Acțiuni Moldova-UE și (b) valorificarea posibilităților ce derivă din participarea Moldovei la inițiative regionale din Europa de Sud-Est – Pactul de Stabilitate, Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECP) și viitorul acord CEFTA

modificat. Acestea sunt două direcții prioritare ale proceselor de integrare europeană a Moldovei, care deseori se suprapun și se completează.

Există un consens politic în ceea ce privește realizarea celor două obiective prioritare ale Republicii Moldova: integrarea europeană și reînțegrarea țării.

La 24 martie 2005 a fost adoptată Declarația Parlamentului RM privind parteneriatul politic pentru realizarea obiectivelor integrării europene. Drept urmare a acestei Declarații, Parlamentul RM a adoptat un șir de măsuri legislative importante pentru consolidarea democrației și a statului de drept. La 4 mai 2006, Republica Moldova a fost acceptată în calitate de membru cu drepturi depline în cadrul Procesului de Cooperare în Europa Sud-Est (SEECP), ceea ce confirmă încă o dată apartenența Republicii Moldova la spațiul Sud-Est European și deschide noi perspective cadrului de relații între RM și UE.

A fost stabilit mecanismul de coordonare și monitorizare a implementării Planului de Acțiuni, prin crearea celor patru Comisii Interministeriale, a căror activitate este coordonată de patru ministere-cadru.

O importanță deosebită o are procesul de coordonare a reformelor în conformitate cu standardele și experiența statelor membre ale Uniunii Europene. În calitate de proprietăți au fost identificate mai multe domenii printre care și următoarele:

- Aprofundarea procesului de reforme a sistemului național al justiției, prin elaborarea unei strategii complexe de reforme pe termen scurt, mediu și lung, precum și a unui pro-

gram de finanțare.

- Elaborarea unei strategii de informare și comunicare în domeniul integrării europene.
- Instituirea unui dialog durabil cu societatea civilă în procesul de realizare a reformelor.
- Asigurarea libertății de exprimare și a mass-media.

Republica Moldova participă la inițiativele Parteneriatului Estic, contribuind activ la dezvoltarea dimensiunii bilaterale și a celei multilaterale. Țara noastră a devenit membru cu drepturi depline al Comunității Energetice Europene.

Republica Moldova a primit Planul de Acțiuni privind liberalizarea vizelor, cu două seturi de condiții, care, odată implementate, vor contribui la instituirea unui regim fără vize între RM și UE.

Republica Moldova a primit în mod oficial de la comisarul UE pentru Afaceri Interne un plan de acțiuni pentru instituirea unui regim fără vize pentru călătorii de scurtă ședere.

În cadrul UE au urmat mai multe măsuri ce țin de liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii R.M. La 27 februarie 2014 Parlamentul European a adoptat regulamentul care permite eliminarea vizelor de intrare pe teritoriul Uniunii Europene pentru cetățenii Republicii Moldova.

Din din 28 aprilie 2014 cetățenii moldoveni pot circula fără vize în Europa, pentru o perioadă de cel mult 90 de zile pe parcursul a șase luni.

Totodată trebuie demonstrată disponibilitatea de a prezenta cel puțin 50 euro pentru fiecare zi de ședere. Libera circulație va fi permisă în 24 de state ale Uniunii Europene și alte patru state non-membre ale UE: Islanda, Norvegia, Elveția și Li-

chtenstein. Nu vom putea însă călători în Marea Britanie și Irlanda. Cetățenii care vor încălca regimul de ședere riscă amenzi de până la 3 mii de euro sau interdicție de a călători în spațiul Schengen pentru o perioadă de până la cinci ani.

Putem concluziona că dezideratul European este un adevărat stimulent puternic pentru Republica Moldova în vederea inițierii reformelor.

Moldova trebuie să-și asume mai multă responsabilitate în implementarea eficientă a PA și să atingă rezultate reale.

Unul din domeniile prioritare de cooperare pe termen scurt și lung prevăzut de PA este cooperarea pentru soluționarea conflictului transnistrean, chestiune sensibilă pentru Moldova.

UE trebuie să se implice în negocierile de reglementare a conflictului transnistrean. UE percepe chestiunea transnistreană în contextul relațiilor sale cu Rusia și va servi drept o testare a acestora în chestiuni de securitate.

Oficiala implicare a UE are loc odată cu reluarea în noiembrie 2005 a negocierilor privind reglementarea problemei transnistrene într-un nou format, „5+2”.

Deși eforturile de identificare a unei soluții viabile continuă (mai mult la nivel de vorbe decât de fapte), rezultatele sunt, practic, invizibile.

Odată cu intrarea României în UE, Moldova devine vecina directă a acesteia, iar zona de conflict se află foarte aproape de hotarul UE. Astfel, Uniunea Europeană se implică în soluționarea acestuia din motive de securitate.

Grigore Pârțag,
dr. în științe politice, conf. univ.

Cum e corect: *Iisus* sau *Isus*?

sau *iehoșua*, iar în aramaică (limbă vorbită pe timpul lui Hristos) – *ieșu*. Aceste forme ale numelui înseamnă YHWH, citit "iahve" sau "iehova", în Biblia ebraică este numele lui Dumnezeu. În greacă, limba Noului Testament, cuvântul a fost grezizat: Ἰησοῦς, (=Iesous). În limba latină – Iesus.

După cum observăm, la origine literele inițiale ale numelui sunt iota (I) și eta (e). Încă din Evul Mediu litera (eta) a început să fie pronunțată de greci ca [I], de unde și forma Iisus. În prima traducere integrală în limba română a Noului Testament (1648, la Alba-Iulia) numele Mântuitorului este redat cu doi de I, așa ca în originalul grecesc, de care s-au ținut "mai vârtos" tălmăcitorii, dar și de alte „izvoade”, unde numele a fost redat cu două vocale inițiale. Scrierea cu doi de I este, astfel, una etimologică.

Deoarece scrisul în limba română are la bază principiul fonematic, iar

numele Mântuitorului se pronunță cu un I. (cele două sunete inițiale s-au contaminat în vorbirea orală), este rezonabil și să se scrie cu un I. Nimeni nu pronunță [I-i]sus, ci cu un I inițial, cum ar fi în alte cuvinte de tipul Ion, Isac. Este cazul să amintim aici că cei doi de I și în limba rusă s-au contopit, fapt care a condiționat scrierea cu un I a numelui hristic. În urma cunoscutei reforme bisericești a patriarhului Nikon, care a provocat divergențe acute, s-a hotărât să se facă anumite schimbări și în textele religioase, printre care și scrierea cu doi de I a numelui Mântuitorului.

2. Un alt pretext în sprijinul scrierii cu doi de I este acela că pe timpul vieții pământești a Mântuitorului numele Isus era foarte răspândit în Palestina printre muritorii de rând (cum ar fi la români Ion). Unii teologi ortodocși recomandă scrierea cu doi de I pentru a face distincție dintre Mântuitor și muritorii de

rând, care purtau numele Isus.

Pentru credincioșii ortodocși, teonimul hristic cu un I (Isus) niciodată nici într-un context nu a provocat ezitare în procesul comunicării. Forma cu un I (care inițial se pronunța lung) reprezintă imaginea Mântuitorului lumii.

Alteori sunt invocate chiar pretexte stupide în sprijinul scrierii cu doi de I: numele Isus (cu un i) ar fi asemănător cu cel al unui animal (asin). Aramaica (limba vorbită de Isus Hristos) pentru noțiunea de "măgar" dispune de cuvintele *hamar*, *ayir*, *athon*, *arod*, *pere* (= măgar sălbatic). În Noul Testament scris în grecește sunt folosite 4 cuvinte cu sens de "măgar": *hupozughion*, *anarion*, *onos* și *polos*. Printre aceste cuvinte nu există forma cu un I a teonimului (Isus).

Scrierea celor două variante (Isus, Iisus), precum și a celor cu Ie (Iesus) nu trebuie să constituie drept teme pentru dispute tăioase, cu învinuiri de co-

rectitudine în relațiile cu Dumnezeu.

Nu este motiv nici să afirmăm că alte popoare sunt mai puțin credincioase decât românii numai pentru faptul că ele scriu și pronunță altfel teonimul hristic: englezii scriu Iesus și pronunță [Gizaz], în portugheză se scrie Elninho și se pronunță (Elninio), în franceză - Jesus, italiană - Gesu.

În concluzie, cele două variante ale numelui pot fi acceptate. Dicționarele limbii române oscilează între formele Isus și Iisus. Mioara Avram afirmă: "Numele proprii Isac, Isus se scriu cu un singur I inițial (nu Iisus) „(Ortografie pentru toți”, București. - Chișinău, 2002, pag. 80). Nici una dintre variantele numelui hristic nu afectează relațiile creștinilor cu Dumnezeu. Varianta cu un singur I însă corespunde principiului fonematic de scriere în limba română.

Mihail Purice,
prof. univ

Datină

Au venit (și mai vin) sărbătorile. Vechile și mereu noile sărbători de iarnă. Cele mai alese, cele mai frumoase din câte le avem. Sunt sărbătorile noastre de suflet-Crăciunul și Anul Nou.

Darnic se scutură cerul albastru / Fulgii de nea cad lin peste noi./ Se primenește pământul în alb ca un astru/. Scăldat în aurul albelor ploii. Sufletele noastre emană caldura. Ne bucurăm ca niste copii de sosirea sărbătorilor. Dorim cu tot dinadinsul să-i bucuram pe alții. Și-i felicităm. Alegem cuvintele precum alegem grâul de neghină. Le potrivim sonor și le împovăram semantic ca să patrundă ușurel în sufletul omului drag nouă.

O facem după cum ne-o cere datina.

Creștini fiind, dorim semenilor noștri sănătate nouă belșug în casă, pace-n țară și grîu la vară.

De cum vin sărbătorile, urările se țin lanț. Și toate își au rostul lor. Și toate au farmecul lor.

Străbunii noștri au chibzuit îndelung plămuierea urărilor de sărbători. Și ele datină au rămas. În datină palpită tot ce avem mai sfânt – spiritul nostru național. Păcat ar fi să ne uităm datina. Cine o nesocotește nu-și cinstește înaintașii. Se rupe de izvoare.

Când mai auzi pe ici - colo urări – felicitări deocheate, străine neamului românesc, te prinde nedumerirea: chiar să nu fi trecut insul prin școală, să nu fi auzit de la nimeni că formulele - urări de tipul Cu

Crăciunul! Cu sărbătorile! Cu anul nou! sunt văduvite de sens și supără auzul?

De zeci de ani străjerii graiului matern semnaleză aceste greșeli

de vorbire, dar cei indiferenți față de modul de exprimare le dau curs în comunicarea curentă și chiar

respingem categoric asemenea felicitări, indiferent de la cine vin. E cazul să ne gândim la demnitățile noastre naționale și să ne întrebăm cu toții: - De ce am imita niște formule de felicitare străine, de vreme ce le avem pe ale noastre, tradiționale, atât de inteligibile și pline de semnificații: Crăciun fericit! Sărbători fericite! La mulți ani!

Anul întreg ne spunem La mulți ani!, dar de Anul Nou această urare denotă o semnificație aparte. Nimic mai frumos, nimic mai creștinește decât să-i dorești aproapelui tău să trăiască mulți ani înainte, spunându-i tradiționalul La Mulți ani!

Ion Melinciuc,
dr. conf. univ.

Chitara am îndrăgit-o când ieșeam cu prietenii

Tatiana Bortă, studentă la Facultatea de Limbi Străine, USEM originară din Costești, rainul Ialoveni are un Hobby pe care mulți tineri ar dori să-l aibă și anume cânta la chitară și interpretează piesele celor care au fost Ion și Doina Aldea - Teodorovici. Echipa noastră a hotărât să realizeze un interviu cu Tatiana.

- De unde aveți Hobby pentru chitara?

- Pasiunea mea pentru chitară a venit mai tirziu. Instrumentul pe care am început să-l studiez prin clasa a II - a la școală a fost pianul, timp de 7 ani. Am absolvit școala de muzică „Filip Todirașcu” din sat. Chitara am îndrăgit-o când ne întâlneam cu prietenii la o cafea, întâlniri care mai apoi se transformau în mici concerte pe viu, fapt care m-a pus pe gânduri într-o zi de vară. Am împrumutat de la cineva o chitară „pentru a rumpe aramă”, mai multe zile și nopți până când i-am discutat secretele. Am învățat apoi câteva acorduri și bătaia de bază, ciupituri și altele, au mai urmat alte zile de muncă și

prima piesă era gata: „A fost odată” de M. Mărgineanu

- Ce alte piese mai interpretezi?

- Îmi plac mai multe genuri de mu-

Ion și Doina Aldea-Teodorovici, Mariah Carey, Andreea Bocelli, Bruno Mars, Whitney Houston etc, piese pentru care aș putea să

Sursa foto: Mircea Sula

zică, în afara de rock, hard rock și metal. De obicei interpretez pop, folk, patriotice, ale interpreților M. Mărgineanu, Ducu Bertzi, Emric Imre, Direcția 5, Talisman, ador să interpretez piesele lui

le găsesc ritmul, să fac modificări în interpretare, deseori, când nu găsesc acordurile, le scriu singură. **- Ai un deosebit atașament față de Teodorovici. De ce?**

- Pentru că ei sunt apostolii ființei

noastre naționale. reprezintă baza existentei noastre ca Români și Basarabeni până și în timpul independenței noastre. Pentru că au un repertoriu bogat de piese cu conținut istoric, întotdeauna actuale și pentru ca am o deosebită plăcere sa interpretez măcar o piesă din repertoriul lor.

- La ce concursuri ai participat?

- La concursuri am participat de când eram mică și învățam la liceul din sat. Când era vorba de interpretare vocală imediat profesoara de muzică sau diriginta de clasă ma propunea pe mine. Am participat la concursuri locale și raionale:

- Voci tinere, ed. 1, 2, 3, locul 2 premiul mare Costești, Ialoveni;
- Tinere Talente, ed.1 loc. 3, Costești;
- Aprinde Steaua Numelui Tău, ed.1, premiul mare, Ialoveni, 2012;
- Concursul Maluri de Prut, în memoria fraților „Petre și Ion Aldea-Teodorovici, 2014, Leova.

Totodată activez și în corul „Anastasyos” de la Biserica Sf. Nicolae cu care am participat la

majoritatea Festivalurilor și Concursurilor ocupând locurile 1 fiind posesoare a premiului mare.

- Ce atitudine are facultatea față de ocupațiile tale muzicale?

- Facultatea de Limbi Moderne aprobă activitățile mele și chiar mă ajută cu piesele în limba engleză și italiană, cu îndrumări asupra dicției, a pronunțării corecte, fiind îndemnată să fac muzică și în continuare.

- Dar cum rămâne cu timpul pentru studii?

- Timpul nu a fost o problemă atâta timp cât faci un program bine stabilit, pe lângă muzică mai am și alte ocupații, fac și voluntariat. De cele mai multe ori m-am convins: că cu cât mai multe lucruri am de făcut cu atâta responsabilitatea e mai mare și cu atât sunt mai organizată. Când încetezi să le mai faci, parca nu ți-ar ajunge timp pentru nimic. Spunea un proverb „Nu are timp liber cel ce nu-l folosește”.

Mircea Sula,
Jurnalist,
absolvent al USEM

Frumoasă ne este studenția

Pasiunea mea pentru jurnalism a apărut încă din clasele gimnaziale. Atunci mi-am dat seama că vreau să comunic cu oamenii, să scriu pentru presă, să apar la televizi-

une și, nu în ultimul rând, să fiu apreciată ca specialist bun în ceea ce fac. Atunci mi-am propus drept scop să am o pregătire de înaltă calificare pentru sistemul media-tic (presă scrisă, agenții de presă, televiziune, radiu) și am urmat cu seriozitate cursurile Facultății de Jurnalism și Comunicare Publică.

Facultatea a reprezentat un prim pas esențial în devenirea mea profesională, căci am dobândit cunoștințe teoretice, care m-au determinat să adopt un mod de gândire creativ, dar, tot odată, organizat. Studiile teoretice căpătate au fost un fundament pe care apoi am adăugat experiența prin intermediul stagiilor de practică, efectuate la televiziune.

Anii de studii la universitate este o perioadă destinată în exclusivitate unor achiziții în cultura profesională și în cultura generală, cine nu profită de această perioadă, rămâne cu lacune toată viața. Studenția este perioada cea mai importantă, deoarece suntem responsabili de meseria pe care o exercităm. Anii de studenție mi-au lăsat, încă îmi mai oferă, impresii bune, mă încântă ceea ce fac acum și mai mult, deoarece facultatea îți mai oferă și posibilitatea de a cântări lucrurile, ale spune pe nume.

Dar să nu uităm că facultatea nu este doar o instituție de învățământ care produce din noi doar „meseriași”, ea ne oferă posibilitatea de a ne face noi prieteni, prieteni pentru o viață. Seminarele, alături

de colegi, au fost cele mai vesele și mai productive, sunt niște lecții de viață de unde învățăm să deosebim binele de rău și frumosul de monotonie..., dar nu uit și de acele zile, numite „sesiuni”, pline de stres, emoții prin care trece orice student. Dar există și oameni ce au intrat în viața mea, lăsându-și amprenta, profesorii facultății noastre. Mai mult, aceste personalități sunt și parte a unei temelii solide în construcția mea ca om, cu tot ce presupune ea. Dacă aș încerca să îl caracterizez pe fiecare profesor, nu aș găsi îndeajuns cuvintele potrivite pentru a-mi exprima respectul, mulțumirile, admirația și simpatia pe care le simt față de dascălii mei.

Frumoasă ne este studenția, fiind-

că e perioada cu cele mai memorabile momente. Le recomand studenților, colegilor mei de facultate să fie cât mai înțelepți, perseverenți și receptivi la învățământul modern. Este foarte important ca la facultate, în anii de studenție, să batem la toate ușile posibile, să deschidem cât mai multe opțiuni profesionale, legate de viitoarea carieră, de care să putem profita la finalul acesteia, când trebuie să luăm o decizie fermă. Să nu ratăm nici o eventuală provocare, să stabilim obiective cât mai înalte, întrucât, așa cum spunea Aristotel, „ceea ce avem de învățat să facem; învățăm făcând”.

Felicia Sîrbu,
Jurnalistă, absolventă USEM

Tomberonul cu... sfaturi

Am citit undeva că un sfat bun este asemenea unui nufăr pe apă: e la suprafață și îl putem avea dacă ni-l dorim. Păi ce să zic..., e ca-

tegoric greșit. Sfaturile sunt perle, scufundă-te în apele sufletului tău și le vei găsi, ele nu plutesc la suprafață, pe buzele celor care ieri au greșit și azi te învață. Strecurându-mă prin viață, am avut parte de ploi torențiale de sfaturi, adesea inutile, care-mi zdruncinau mintea și mă făceau să spun inimii să tacă, sau, din contra, deveneam surdă și nu auzeam decât povețele celor care pretind că le știu pe toate. Chiar sunt curioasă de ce ne place atât de mult să riscăm? Tu, cel care te crezi sfătuitor, fără să-ți dai seama, arunci oamenilor sfaturi care le pot ruina viața, îi pot arunca pe cărări nebănuite de complicate sau care îi împânzești min-

tea și așa, încărcată de noduri, înțelegi tu oare cât de serioasă poate fi nevinovata ta influență asupra vieții disperatului care necesită sfatul tău? Dar tu, cel care cauți cu ardoare câte un suflor pe lângă scena vieții tale, câtă iresponsabilitate ai înghițit, ca să dai cuiva puterea de a te sfătui cu privire la viața pe care nu o trăiește? Și nu, nu, nu există două vieți la fel, ca cineva să poată spune că a trecut același drum, a băut aceeași apă și a fost bătut de același vânt.

Sunt zile când mă simt de pe o altă lume, rece, pustie, dar foarte sigură. Și trebuie să recunosc că în lumea asta nu primesc și nu dau sfaturi niciodată! De ce? Pentru că

știu să greșesc și singură. Îmi place să fiu singura responsabilă de orice întâmplare din viața mea, să cad, să fiu la pământ, poate disperată, confuză și lipsită de speranță să-mi culeg roadele propriilor decizii sau, din contra, să-mi ung rănile greșelilor pe care le-am făcut. Așa simt că trăiesc. Trăiesc cum știu, cum simt dimineața la răsărit de soare atunci când caut răspunsurile în picătura de cafea rece pe care uit s-o beau din cauza gândurilor, sau la amiezile cu soare puternic ce-mi arde nu doar pielea, dar și sufletul, dar mai ales noaptea când dincolo de toată gălăgia acestei lumi, sunt doar eu și pământul care mă învârtăte fără

oprire în speranța că voi ajunge într-o zi la răspunsul pe care îl caut în haosul din jur.

Aleg să arunc într-un tomberon toate sfaturile care azi îmi intră în minte și dictează sufletului, care îmi gădilă azi urechea și mâine mă face neputincioasă în lupta cu greutățile vieții, care azi mă salvează și mâine, va face dependentă, care azi îmi dau soluția și mâine mă va lasă în pustiu, care azi îmi dau harta apoi mă va alunga în rătăcire, care azi îmi par doar o opțiune și fără de care mâine nu voi putea să trăiesc.

Ana Guțu,
studentă, Jurnalism

Îndemn la lectură

“Nu există nici fericire, nici nenorocire în lume; există doar compararea unei stări cu cealaltă și – numai atâta. Doar cel care a simțit nefericirea cea mai cumplită e în stare să simtă cea mai mare fericire. Ca să-ți dai seama cât de bine e să trăiești, trebuie să fi dorit să mori. [...] Toată înțelepciunea omenească va fi cuprinsă în aceste două cuvinte: așteaptă și nădăjduiește!” (Contele de Monte Cristo de Alexandre Dumas)

“Contele de Monte Cristo” este o carte din perioada romantismului, iar aceasta spune multe despre ea. Edmond Dantes aka Contele de Monte Cristo este un personaj excepțional, ce acționează în situații

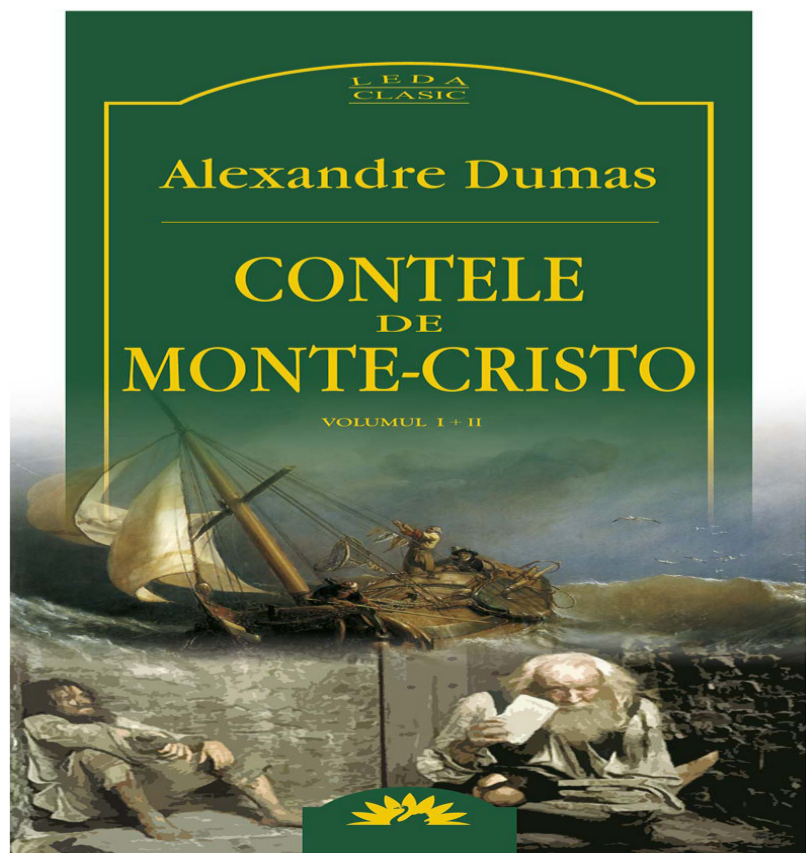
excepționale, așa cum ne spune chiar definiția curentului. Eu am impresia că este mult mai mult de cât atât. Personajul principal are un portret foarte complex, încât, pur și simplu, nu poți ajunge să nu-l îndrăgești pe loc. Întâmplările, fără a fi cu ceva neverosimile sau exagerate, te surprind la fiecare scenă, mai ales prin acumularea detaliilor și prin descrierile amănunțite.

Cartea este scrisă foarte bine: informațiile îți sunt date exact la momentul potrivit, în unele scene reușești să intuiești ceea ce se întâmplă, pe când în altele te lași complet surprins de cursul pe care-l

iau evenimentele. Detaliile și descrierile care de multe ori mă plictisesc atunci când citesc, în cartea aceasta te fac să te simți martor direct al evenimentelor, să participi la acțiune, să îndrăgești sau să urăști personajele, să compătimentești sau să fii dezamăgit. Pentru că nu am uitat de zicala “Vorba multă, sărăcia omului” și, pentru că mă tem să nu vă răpesc din timpul în care ați putea începe

să căutați această carte, vă mai zic doar atât: cartea MERITĂ citită la orice vârstă, în orice oră, în orice împrejurare; nu cred să existe persoană care să nu să se lase total prinsă de acțiune, fiindcă romanul îmbină atât de bine o multitudine de genuri, încât nici cel mai pretențios cititor nu are cum să nu găsească în ea ceva plăcut.

Mihaela Tarlapan,
Jurnalism

Din mitologia antică aflăm că la începutul începuturilor șarpele anului era frumos și curat. Pe parcursul a 12 luni devenea impur și răutăcios. Datorită acestui fapt s-a inventat prima zi a unui an,

a unui nou început, pentru a reveni la bunătatea, frumusețea, spiritualitatea, dărnicia și belșugul sufletesc al unui debut. Ce va urma apoi poate fi mai puțin spectaculos. Dar în prima zi urăm un “La mulți ani” pentru toți cei însetați de valori și de frumos.

Vă doresc în noul an să aveți parte de sănătate, fericire, realizarea dorințelor și mult noroc. Cele bune să se adune, cele rele să se spele. La anul și la mulți ani!

V. Enache,
dr. conf. univ.,
șef Catedră Jurnalism

Rolul universității în societate

Universitatea trebuie să formeze numai oameni de știință, cercetători, în domeniu nicidecum simpli tehnocrați. Scopul ei este de a spori potențialitatea conștiinței. Nu promovează alt lucru care ar putea minimaliza demnitatea științei pure. Aceasta este, o concepție atrăgătoare, căci nimic nu poate întrece în splendoare știința pură și adevărul. Să nu uităm că întreaga cultură a popoarelor este în funcție nu numai de idei pure, ci și de realitatea socială. Situația economică, formele sociale, clasele, viața spirituală dintr-un anumit moment – iată atâtea elemente care determină în mod necesar structura culturii și a tuturor instituțiilor științifice.

Privind prin această prismă menirea universității noastre, înțelegem ușor pentru ce nu ne putem opri la vechea concepție schellingiană. Universitatea de azi trebuie să urmărească un scop mai complex și multilateral. De aceea, pe lângă cercetarea științifică și crearea științei, care formează esența ei și îi justifică dreptul la existență, universitatea trebuie să-și propună încă două ținte, și anume: formarea personalității spirituale a studentului și pregătirea pentru o profesiune.

Dacă asupra primelor două scopuri există un consensus general, în ceea ce privește cel de-al treilea, opiniile sunt controversate, iar argumentele aduse pro și contra se întemeiază pe serioase considerații referitoare la rostul universității. Nu putem tăgădui că tendința de a face pregătirea profesională a studenților a contribuit adeseori la diminuarea nivelului de studii universitare. Uneori, universitatea este considerată, drept o instituție destinată să formeze funcționarii necesari statului. Fiind neglijat scopul fundamental pentru care s-au creat universitățile. Împrejurări diferite și multiple au impus ca pentru o sumedenie de funcții să se ceară astăzi o înaltă cultură academică, deși nu ar fi poate absolut nevoie de aceasta pentru buna și conștiințioasă exercitare a serviciului. În același timp, starea economică critică a favorizat aflulxul tinerilor către universități pentru că titlul de absolvent universitar dă posibilitatea de a ocupa mai ușor funcții în stat.

Supraaprecierea acestei tendințe este însă periculoasă pentru universitate. Universitatea poate deforma spiritul și poate devia de la menirea ei fundamentală. În ultimul timp, în mai multe țări, universitățile par a fi menite mai mult pentru a scoate profesioniști tehnocrați, nu și oameni de știință. Eduard Spranger

afirmă că examenele universitare nu mai pun acum accentul pe maturitatea științifică a candidaților, ci mai mult pe pregătirea lor pentru anumite profesii și funcții.

Dându-și seama de necesitatea unei temeinice pregătiri profesionale, Spranger preconizează înființarea unui colegiu, care ar avea misiunea de pregătire a profesionaliștilor. Aceasta ar completa universitatea care ar face față și exigențelor vieții moderne a statului. Astfel se pune problema în Germania, unde universitățile au sute de ani, au o cultura veche, un bogat trecut. Cu atât mai mult problema e actuală la noi. În țara noastră însă nu poate fi vorba de crearea unor instituții noi cu menire pur profesională, alături de universități. De aceea universitatea românească trebuie să-și orienteze activitatea înspre cele trei scopuri anunțate mai sus, pe care le poate realiza perfect printr-o bună și metodică organizare a sa.

Universitatea trebuie să urmărească, în primul rând, scopul cercetării și creației științifice. Știința are un caracter dinamic, ea nu are caracter finit ea generează mereu probleme care se provoacă una pe alta și care frământă în continuu spiritul. Cercetând legăturile cauzale și raporturile de succesiune ale fenomenelor, descoperim întotdeauna alte aspecte și posibilități de a stabili noi legături între ele și astfel știința își deapănă mereu firul problemelor sale. În postură de cercetător veșnic nesatisfăcut, problema pe care ai rezolvat-o e numai un popas pe un drum al cărui capăt nu-l vei vedea niciodată. În laboratorul savantului se disecă realitatea, se întrezăresc soluții, se descoperă adevăruri și se formulează chestiuni noi. Inteligența, spunea Kant, e țara adevărului, o țară însă „înconjurată de un ocean vast și furtunos, o adevărată împărăție a iluziei... gata de topire dau aspectul înșelător al unor pământuri noi și atrag neîncetat prin zadarnice speranțe pe navigatorul care visează descoperiri, angajându-l în aventuri de la care nu se poate abține și pe care totuși nu le poate duce la sfârșit vreodată”. Profesorul universitar apare astfel pe primul plan, misiunea lui fiind de a prinde adevărul, de a descoperi forme noi ale realității, atrăgând cu dânsul pe acest drum și pe tinerii studenți. Astfel, universitatea devine un adevărat atelier de muncă și creație științifică.

Fără îndoială, că universitatea suferă în mod constant influența societății și a statului, îmbrăcând uneori forme neașteptate și neconcordante cu menirea ei, așa cum, din nefericire, se poate vedea chiar în sec. al XX-lea. Întotdeauna instituțiile de cultură, oricât de departe s-ar ține de pulsația politică a vieții sociale, nu reușesc să ocolească această influență. De la formele sale medievale și până astăzi, universitatea s-a transformat și ea neconștient, adaptându-se la condițiile sociale ale timpului.

În pofida tuturor transformărilor din structura și organizarea sa, universitatea nu trebuie să piardă din vedere ceea ce formează substanța ei: realizarea creației științifice

și a spiritualității, fiind pentru universitate adevărate scopuri în sine.

Intr-un astfel de atelier științific lucrează ca maestru profesorul, de la care se împărțesește, ca ucenic, studentul, având de la el impulsii și îndrumări. Acolo trebuie să învețe studentul a cunoaște esența obiectivă a științei.

Rațiunea rece, obiectivă, devine pasionată, eroică, atunci când este vorba de găsirea și apărarea valorii supreme a adevărului, care nu poate fi util, dar pentru care cercetătorul sa datat cu toată ființa sa. Istoria dispune de exemple de savanți care s-au jertfit pentru adevăr. Cum nu se poate concepe viață fără instinct și fără mișcare, cum nu se poate înțelege creația fără iubire, nu ne putem imagina nici știința fără o pasiune, pasiunea adevărului. Nu există știință fără un ethos al adevărului, afirmă cu dreptate Dyroff.

De altminteri și vârsta studentescă e potrivită numai pentru o astfel de pregătire. Profesorul trebuie să nu uite că mai presus de rezultatul ajuns e dorul nesfârșit de a cerceta, e setea nepotolită de a pătrunde în sfera misterioasă a Marelui Necunoscut.

Știința poate apărea rece și neîmbălbantă față de evenimentele vieții, în care durerea și suferința se împletesc neconștient cu veselia și voioșia. Știința nu este preocupată de aceste pulsații variate ale simțirii omenești, ea urmărește numai elemente, combinații, legi raționale. De aceea pentru savant totul se reduce la o problemă de raționament. Privit sub acest aspect, savantul poate fi crud, neînțelegător, străin de lumea în care trăiește, un fel de schelet care-și plimbă oasele, după cum susține Nietzsche, or tineretea are oroare de schelete și de moarte.

Savantul, mânat de acel demon sufletesc, care-l duce pe cărările necunoscutului, însuflețindu-l, transfigurându-l și dându-i puteri nebănuite de intuiție, este consumat de un foc interior, de pasiunea cercetării, de dragostea lucrului său. Aceasta trebuie s-o transmită profesorul studentului său, lăsând ca mai târziu exuberanța vieții să se lupte cu rațiunea rece și calmantă. Numai astfel prin știință se formează și un caracter moral, transformându-se ideea de jertfa în realitate. Adevărul e constrângător și rece, el poate înșela așteptările noastre, poate spulbera, este implacabil față de durere sau de bucurie, dar e pasionat prin teribila impulsivitate pe care o trezește în cercetător și care face din el un posedat. Goana după adevăr este poate mai frumoasă decât adevărul însuși. O astfel de atmosferă trebuie să creeze profesorul în universitate.

Adevărul este însă posibil numai acolo unde există libertate, unde nici cugetarea, dar nici expresia ei nu suferă de vreo îngrădire, încât s-ar putea spune că libertatea coincide cu spiritualitatea în formele sale cele mai înalte. Libertatea dă puțința de diferențiere și înnoire, fiind cea mai proprie stare pentru manifestarea originalității. Poetul Milton protesta contra piedicilor

care se puneau gândirii și scrisului: „A ucide un om înseamnă a distruge o creație rațională, dar a înăbuși o carte bună înseamnă a distruge rațiunea însăși”. Libertatea este o condiție esențială pentru viața universităților. Oricine încearcă să înăbușe libertatea științifică, păcătuiește contra culturii umane în genere și întârzie dezvoltarea civilizației. Toată lumea constată astăzi ineficacitatea persecuțiilor creștinilor ordonate de Nero și Dioclețian. Grozăviile inchiiziției medievale n-au putut împiedica dezvoltarea și răspândirea noilor adevăruri științifice. Au pierit arși pe rug oameni de știință, cărțile lor au fost cenzurate, dar adevărul susținut de ei a triumfat.

Libertatea universitară are însă sensuri diferite și bine definite pentru profesor și student, căci dacă pentru cel dintâi ea înseamnă dreptul de a propune știința fără a i se impune de nimeni o anumită concepție sau fără a fi împiedicat de a expune rezultatele cercetărilor sale, pentru student libertatea academică este posibilitatea de a-și conduce studiile cum crede dânsul mai bine și de a alege științele pe care le preferă. Fichte spunea în anul 1811, în cuvântarea sa de rector, că nu se poate numi student decât acela care studiază, libertatea academică neconfundându-se cu dreptul de a nu face nimic sau cu libertinajul. Libertatea aceasta înseamnă numai libertatea de a învăța și de a face cercetări după aptitudini și preferințe.

Pe lângă pregătirea științifică, universitatea trebuie să formeze și personalitatea spirituală a studentului. E știut că universitatea nu dă cultură generală și nici nu este un institut de educație. Ea nu poate influența asupra omului decât dezvoltând simțul adevărului și devenind chiar prin aceasta moralizatoare. Orice adevăr descoperit pune pe cercetător într-o stare de înaltă emoție sufletească, indiferent de valoarea de utilitate a lui și, cu fiecare pas făcut înainte, el simte bucurii superioare, bucurii moralmente sănătoase, cu expresia fericită a lui Poincare. Dacă ținem seamă de faptul că omul de știință privește totdeauna lucrurile sub aspectul generalității, neglijând tot ceea ce este particular și subordonând interesele individuale celor generale, înțelegem ușor cum se formează prin știință un înalt spirit moral. Acestea îl îndreptătesc pe Poincare să susțină că „știința poate fi indirect un ajutor al moralei. Știința sporește în om conștiința demnității și valorii sale, dar îi arată, în același timp, cât de mic este domeniul cunoscutului față de acela al misterului. „Cu cât învăț mai mult, cu atât misterul devine mai profund și mai vast. Prin urmare, dacă universitatea nu face educație în sensul obișnuit al cuvântului, ea dezvoltă, în schimb, calități morale superioare prin mijlocirea științei. Am spus mai sus că universitatea trebuie să formeze personalitatea spirituală a studentului. Ce înseamnă aceasta?

De la primele viețuitoare, care au numai impresii de moment nelegate

între ele, se ajunge treptat-treptat la ființe la care impresiile se succedă fără întrerupere și care pot stabili legături între conținuturi psihice depărtate în timp. Caracteristica spiritului este mișcare continuă și legături variate între idei. Nu putem recunoaște existența spiritului acolo unde avem a face cu ceea ce este izolat și haotic. Numai ceea ce nu e spiritual trăiește momentul, zice Jaspers, analizând caracterele spiritualului. „Spiritul... ne silește să nu gândim lucrurile independent unul față de altul, ci să le raportăm între ele, să vedem contradicțiile și să nu lăsăm izolată nici o idee”. Spiritul în esența sa este sintetic, urmărind în orice moment o totalitate, un întreg ale cărui părți le poate distinge, le poate analiza, dar care numai integrate într-un tot capătă fizionomia și funcțiunea lor specifică. Ideea aceasta de „totalitate”, care astăzi e foarte „en vogue” chiar în domeniul politicii, nu este ceva nou, ci a constituit un punct central în toată gândirea umană, de la începuturile ei. A forma personalitatea spirituală a studentului înseamnă a-l deprinde să urmărească sinteze mai vaste în cugetarea lui, să vadă dincolo de impresia momentului, să înțeleagă sensul totului și să se înglobeze în acest tot la locul cuvenit. Dar spiritualul nu este un lucru în sine și noi nu-l cunoaștem decât în formele sale empirice de mani-festare, deci în aspecte istorice. El are marca specifică a unei epoci și apare în forme de conștiință corespunzătoare sensului istoric al aceluși timp. Oamenii mari sunt de fapt expresia unei epoci anumite, ei poartă semnul timpului în care trăiesc și-l imprimă mai departe tuturor formelor de manifestare socială.

Forțele care frământă spiritul sunt ideile. Ele apar astfel nu numai ca niște instru-mente de lucru ale spiritualității, ci și ca niște adevărate impulsii inițiale ale sale. Iar ceea ce determină jocul ideilor pure este iubirea de cunoaștere. În atitudinea morală și-n viața socială, rolul iubirii este de netăgăduit, pentru că pe baza ei și prin ea bestialitatea a fost înfrântă, ea a făcut din animal om. Pentru a înțelege oamenii, popoarele și națiunile în intimitatea lor, trebuie să cunoaștem ethosul lor, afirmă M. Scheler, adică sistemul de valori pe care îl admit și care le servește drept normă de conduită. În acest ethos intră, desigur, un element de preferință, în care iubirea joacă un rol covârșitor, iubirea și ura sau, în forme mai atenuate, simpatia și antipatia. Gânditorul german Scheler consideră drept esențial pentru ethosul cuiva „ordinea iubirii și a urii”, extremele între care se mișcă nu numai viața noastră afectivă, ci chiar ideile noastre.

În cugetare și creație a fost mai puțin accentuată iubirea, deși întotdeauna de la sine înțeleasă. În mod sporadic, rareori expusă într-un sistem, iubirea a apărut uneori ca element cosmic, iar altele ca factor epistemologic.

Alexandru Mariș,
dr.conf. univ. șef
Catedră Drept Penal

Mai frumoasă decât floarea

doar femeia poate fi

Tânăra, ambițioasă, tonică și expresivă. Fata e ca un soi de frumusețe fragilă. Femeie atemporală și fără vârstă!

Absolventă a două facultăți, (Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării și Facultatea de Drept), doctorandă la specialitatea Jurnalism și Științe ale Comunicării, profiul Științe Politice, bursieră a Guvernului României cu „10” pe linie, Daniela Sitari se implică activ în viața socială a Universității de Studii Europene din Moldova, în cadrul căreia își desfășoară activitatea în calitate de lector.

– De unde vine Daniela Sitari?

– M-am născut într-o familie de gospodari. Mama este o ființă foarte gingașă, iar tatăl – un bărbat echilibrat. Datorită acestor calități, au format o familie care deseori este invidiată pentru armonie și bună înțelegere. Ei sunt comoara mea, oameni cu o moralitate înaltă, de la care am învățat că lucrurile cele mai de preț în viață sunt Omenia, Hărnicia și Cumsecădenia!

– Cum au reacționat părinții atunci când au aflat că vrei să vă continuați studiile la Facultatea de Jurnalism?

– La început părinții mei erau foarte rezervați vis-a-vis de această decizie. La acea perioadă de timp ei nu vedeau jurnalismul ca o meserie în sensul clasic. Nu-și puteau imagina unde aș putea aplica în practică cunoștințele acumulate la această facultate. Ei îmi sugerau să optez pentru o profesie interesantă, dar, în același timp, fiind oameni trecuți prin viață, îmi spuneau că și aspectul financiar nu este lipsit de importanță. Aceste ființe deosebite mereu mi-au dorit să am o viață frumoasă și mai ușoară decât a lor și m-au susținut în toate acțiunile, fapt ce m-a ajutat enorm să devin cine sunt astăzi. Chiar și acum, tata nu uită să-mi spună că se mândrește cu fata lui, iar eu sunt cu adevărat fericită că nu l-am dezamăgit niciodată.

– Cum era studenta Daniela Sitari?

– În primul rând, eram o tânără, care, odată cu trecerea timpului, conștientiza adevărata valoare a profesiei alese. Cu fiecare zi, dragostea pentru jurnalism era mai mare, mă străduiam să îmi concentrez atenția la teme și sfaturile oferite de multstimaii mei profesori. În anii de studenție, am lecturat foarte mult, nu-mi scăpa vreo șansă de a-mi petrece timpul în compania unei cărți bune. Nu uitam niciodată de autoinstruire, pentru că mereu îmi doream să ating noi culmi. Am înțeles că niciodată nu este târziu să înveți, pentru că dincolo de aceasta lume este una mai bună, ce merită a fi descoperită.

– Cum ați ajuns a fi bursiera Guvernului României?

– Am ajuns bursiera Guvernului României în cadrul Programului “Eugen Ionescu”, la Școala doctorală în domeniul Științelor Sociale, prin intermediul unui concurs cu mai bine de 200 de

studenți participanți. Timp de șapte luni am făcut o stagiere la București, de unde m-am întors acasă învingătoare, cu experiențe noi, care urma să le implementez în activitatea mea profesională.

– Ce v-a oferit această experiență?

– Acest program și activitățile pe care le-am întreprins m-au ajutat să-mi largesc orizontul și să iau cât mai mult din această experiență, pentru că poate fi unică. Această bursă a fost o provocare. La început am avut o nesiguranță cu privire la modul în care m-aș putea adapta la un nou mediu academic.

Pe parcursul aflării mele la București, am avut posibilitatea să apreciez un nou ritm de viață, precum și gradul de implicare civică a românilor. Am cunoscut oameni frumoși atât la chip, cât și la suflet. Mi-am făcut mulți prieteni de la diferite centre universitare. Noi, românii basarabeni, ar trebui să facem mai multe eforturi, pentru a ridica gradul de responsabilitate civică și de implicare în actul decizional.

– Există o diferență între sistemul de învățământ din România și cel din R.M.?

– Da! Studenții ce-și fac studiile în România au mai multe sarcini individuale. Acolo este ceva de neconceput, ca să te prezinți la ore

urmă, studentul să poată argumenta propriul punct de vedere, reieșind din sursele consultate.

– Mulți din tânăra generație pleacă spre alte zări, căutând o soartă mai bună. Cum comentați acest fenomen?

– După această bursă, am primit mai multe oferte de a activa atât în țară, cât și peste hotare. Am meditat îndelung asupra oportunităților oferite departe de casă și am constatat că ar fi mai bine să rămân în Republica Moldova și să aplic acele cunoștințe pe care le-am acumulat pe parcursul anilor. Sunt conștientă că, în toiu acestor fluxuri masive de migranți, cineva ar putea să se „ia la hartă” cu soarta. Până acum nu regret nici un pic pentru alegerea făcută. În Republica Moldova mă simt cu adevărat acasă, aici prieten îmi este până și ramul... Întotdeauna am tins spre individualitate, nu cred că sunt genul de persoane care merg spre ideile altora, or fi și alte căi, dar eu le aleg pe cele mai puțin ușoare. Ceea ce fac acum mă reprezintă în totalitate și nu cred că m-aș simți lafel de bine într-o altă albie.

– Universitatea presupune o implicare asiduă a forțelor de muncă tinere. Cât durează entuziasmul?

– A activa în sistemul universitar,

persistă atâta timp cât la universitate vii din plăcere...și nu din obligație.

– Cum sunt studenții la ora actuală?

– În prezent studenții sunt mult mai liberi în gândire și comportament. Acest lucru îi poate ajuta și avantaja pe unii și tot acesta îi poate schimba nu doar spre bine. Cei care sunt străduitori și ajung să stăpânească mai bine cuvintele sunt deseori cei care vor da umanității piese de teatru minunate, romane spectaculoase sau poezii care-ți taie respirația. Gradul de evoluție al unei civilizații se masoară după cultura și literatura pe care acea civilizație a lasat-o în urma ei. Iar toate operele literaturii universale sunt, în ultimă instanță, modelatori de cuvinte.

– Cât de exigentă sunteți?

– Mai întâi de toate, sunt exigentă cu mine însumi. Știu totalmente ce îmi doresc în viitorul apropiat. Mai apoi înțeleg că aceasta mă avantajează și în spațiul nostru crepuscul, pentru că, indiferent de domeniu, indiferent de nivel, exigența a fost și va fi una dintre cele mai eficiente modalități de a scoate calitatea din oameni, lucruri și servicii.

– Care sunt valorile pe care le cultivă Daniela Sitari?

– Ființele umane nu se nasc cu valori, ci le dobândesc pe parcursul întregii vieți, datorită societății, culturii și mediului în care se dezvoltă. Noi, oamenii, suntem ființe mult prea complexe pentru a putea înșirui toate valorile și principiile pozitive, după care ar trebui să ne ghidăm. Eu, dintotdeauna, am încercat să absorb tot ce e mai bun de la viață, de aceea pun un mare preț pe Respect, Integritate, Iubire, Hărnicie, Generozitate și Bun-simț.

– D-na profesoară, presupun că v-ați stabilit, măcar orientativ, pașii pe care trebuie să-i faceți pentru a ajunge la o anumită țintă în carieră. Care este ținta spre care tindeți?

– A fost o vreme când căutam frenetic scopul vieții mele. Să știu de ce am venit în această viață, care este menirea mea și ce am de făcut. Însă cu cât căutam mai mult, cu atât mai tare mă scufundam în propriile temeri, gânduri, așteptări... Până la urmă, nu contează ce fac acum, ci cum o fac. Pentru mine, o conștiință trează înseamnă îndeplinirea destinului. Ceea ce este mareș se naște în lucruri mărunte, dacă știi să le acorzi suficientă atenție. Viața fiecăruia dintre noi constă în realizarea de lucruri mici, iar mie îmi place tot ceea ce fac.

– Într-un interviu recent spuneți că vă pare rău să pierdeți timpul. Ce înseamnă el pentru dumneavoastră?

– Este adevărat! Îmi place să-mi gestionez timpul corect și să-mi petrec fiecare clipă cu folos. Dar cel mai mult îmi place să urmăresc cum timpul ne transformă... Paradoxal, timpul e singurul lucru care ne este oferit gratis, iar noi deseori îl irosim pentru banalități. Trebuie să înțelegem că timpul ne rămâne atunci, când nu mai avem nimic. Este singurul lucru care e mereu cu noi, care e în spatele nostru, sau, de ce nu, chiar în fața

noastră. Nu vreau să trecă zeci de ani, ca să înțeleg că am pierdut prețiosul timp pentru lucrurile care nu-mi plac. Fapt pentru care mă consider o aliată lui...

– Ce înseamnă pentru dumneavoastră familia?

– Familia este un lucru sacru, un amalgam de sentimente, un dor permanent și o stimă reciprocă. Sunt o norocoasă să am două mari familii, una acasă și alta la universitate. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că mă ajută să-mi țin în preajmă oamenii adevărați și dragi sufletului meu.

– Cum este Daniela Sitari acasă în familie, pentru prieteni?

– Indiferent de locul unde mă aflu: fie acasă, în familie, cu prieteni sau la serviciu, nu încetez nici pe o clipă să fiu eu însumi. Eu nu pot fi altfel, decât mă cunoașteți! Nu mi-am atribuit niciodată vreo mască, care nu m-ar reprezenta. Sunt persoana care, indiferent de circumstanțe sau anturaj, rămân cu aceeași sinceritate și cu același optimism.

– Cei din jur consideră că sunteți o persoană optimistă. Cum este alimentat optimismul care vă caracterizează?

– Când lucrurile sunt realizate așa cum îmi propun, când studenții sunt captați de informația pe care o primesc și, mai ales, când pot fi utilă societății în care mă aflu, mă face să trăiesc cu speranța zilei de mâine. Optimismul meu este alimentat din tot ce mă înconjoară: oameni deosebiți, flori frumoase, peisaje care te lasă fără grai... Trăiesc într-o țară cu mari perspective și aspirații. Cea mai mare bogăție a Republicii Moldova este capitalul intelectual. Refuz să fiu altfel decât optimistă.

– În ce măsură vă considerați o persoană perfectă?

– Văzut din afară, „perfecționismul” poate părea un lucru demn de apreciat, dar prea puțini înțeleg implicațiile acestuia. Coordonatele perfecționistilor sunt extremele: ori totul, ori nimic, ceea ce generează o teamă paralizantă în fața eșecului. Eu cred că lumea noastră aparține celor îndrăzneți și ageri..., nu celor perfecți. Ceea ce contează e lupta pentru perfecțiune.

– Spunea cineva că a fi o fată frumoasă în R.M. este ca și cum ai fi un ghiocel la început de primăvară. Nu e greu pentru frumoasele noastre să dețină o astfel de comparație?

– Se spune că gusturile nu se discută, că ceea ce este frumos pentru unul, nu este neapărat frumos și pentru celălalt. Noi, femeile, suntem tot timpul în cautarea frumuseții și a sfaturilor în domeniu, însă de prea puține ori ne gândim că ceea ce ne oferă farmec este atitudinea pe care o avem față de propriul corp și de propria viață. Mie nu-mi e greu. Fie datorită oamenilor care mă înconjoară, fie pentru că nu fac parte din grupul frumoaselor la care te referi.

– Vă mulțumesc pentru interviul acordat. Vă doresc să păstrați toate cele bune adunate în anul vechi, iar Anul Nou să vă aducă noi realizări și surprize plăcute. La mulți ani!

Mihaela Tarlapan, Jurnalism

Daniela Sitari foto: arhivă personală

cu teme nepregătite. În același timp, sistemul de învățământ din țara vecină se axează pe o relație deosebită dintre profesor-student. Profesorul este în postura de consultant, el poate fi apelat oricând pentru a clarifica anumite aspecte ce țin de îndeplinirea itemilor propuși. Sistemul de învățământ din Republica Moldova ar trebui să se axeze nu pe o simplă reproducere a materialului oferit de către profesor, ci pe o analiză mai aprofundată a factorilor care au determinat starea de lucruri creată. În școala superioară, accentele trebuie să fie puse pe consultarea diferitelor izvoare, ca, în cele din

înseamnă a arde în continuu ca o torță. Entuziasmul persistă atâta timp cât este alimentat. Studenții buni, remunerarea pe potrivă, constituie ingredientele acestuia. Întotdeauna tinerii au constituit acel nucleu prin care se face cunoscut orice colectiv. La USEM mă pot considera, pe bună dreptate, un “veteran” al Facultății de Jurnalism. Ca să “arzi” în continuu mai mulți ani, este necesar ca să investești foarte mult în pregătirea intelectuală. Este de neconceput ca un student să-ți adreseze o întrebare, iar „dascălul” să nu fie la curent cu un eveniment recent desfășurat. În această ordine de idei, entuziasmul

Origini și semnificații

Plugușorul

Plugușorul, o colindă agrară. Plugușorul este un obicei general, practicat de români cu prilejul Anului Nou. Obicei agrar, cu adânci rădăcini în spiritualitatea românească, plugușorul este o colindă; o colindă agrară declamată, cu elemente teatrale, având ca subiect munca depusă pentru obținerea pâinii. Plugul, ornat cu hârtie colorată, panglici, șervete, flori, pe care se puneau, eventual, și un brad, era o prezență nelipsită în cadrul acestei colinde. Acum este, mai mult, o prezență simbolică, în cadrul urăturilor care li se adresează oficialităților. Plugușorul se recită din casă-n casă în Ajunul Anului nou, seara, sau până în dimineața Anului Nou. Era practicat de copii

sau adolescenți, ca și acum. Dar se spune că, mai demult, îl practicau numai bărbații în puterea vârstei. Izolat (în județele Botoșani și Galați) este consemnată și prezența femeilor în ceată. În general, se practică în cete mici, de 2-3 inși. Mai demult, se ura și în cete mai mari, care își alegeau un vataf. Recitarea textului este însoțită de sunetul clopoțelilor, al buhaiului și de pocnetul bicelor. În scenariile mai complexe ale obiceiului apar și instrumente muzicale (fluiet, cimpoi, tobă, cobză, vioară), dar și pocnitori și pușcoace, care amplifică atmosfera zgomotoasă în care se desfășoară obiceiul.

Unii cercetători leagă obiceiul de începutul primăverii, când se sărbătorea, mai demult, Anul Nou. Odată cu stabilirea datei acestuia la 1 ianuarie, se presupune ca a migrat și obiceiul. Ca răsplată, colindătorilor li se dădeau colaci, fructe, bani, cârnați, pentru care se mulțumea.

În prezent, plugușorul este mult utilizat pentru felicitarea autorităților și intens mediatizat, ca și majoritatea obiceiurilor de iarnă. Pe la case, în sate și la orase, se practică în cete mici, de copii, până în dimineața Anului Nou. În unele locuri se mai practică Plugul cel mare, cu plug tras de boi sau purtat de flăcăi. Dar în Moldova, Muntenia și Nordul Dobrogei acesta a fost înlocuit de buhai.

Sursa:

www.crestinortodox.ro

Crăciunul

Cuvântul "Craciun", atât de des rostit în aceste zile, are parte și astăzi de controverse, atunci când se pune în discuție originea sa.

Al. Rosetti, Al. Graur, Ovid Densusianu au ajuns la concluzia că termenul "creatio" explică etimologia cuvântului "Crăciun". Potrivit autorilor menționați, cuvântul "creatio" descoperă ziua creării lui Hristos. Din punct de vedere teologic, acest termen nu poate

fi acceptat, având în vedere că în Simbolul de credință marturisim că Hristos este "născut, nu făcut".

Pericolul de a cadea în arianism, a făcut ca termenul "Crăciun" să fie înlocuit cu "Sărbătoarea Născutului", pentru a arăta ca Fiul lui Dumnezeu,

denumit cu acest termen sărbătoarea nașterii lui Hristos.

O altă explicație privind originea acestui termen, a fost propusă de profesorul Gheorghe Musu (1913-1987). El susține că termenul "Crăciun", numea butucul care era aprins în seara și noaptea dinaintea solstițiului de iarnă. Conform adepților religiilor naturiste, focul rezultat din arderea butucului, avea menirea să "întărească" soarele "amorțit", să-i dea acestuia putere să-și continue călătoria sa. Când Hristos, numit "Soarele dreptății", a luat locul "vechiului soare" cinstit în religiile naturiste, a fost preluată și denumirea "Crăciun".

În concluzie, ceea ce putem spune cu certitudine este ca termenul folosit de Biserica este "Nașterea Domnului", așa cum o exprimă și

sărbătorilor păgâne de Anul Nou, când romanii le urau noroc și fericire prietenilor lor, cu ocazia anului care începea. În timpul Calendelor lui Ianuarie, copiii romanilor umblau din casă în casă și cântau imnuri. Datina latină a trecut, mai apoi, nu numai la romani, ci și la celelalte nații de origine romană, precum și la slavi. Se pune întrebarea următoare: cine a zamislit aceste nestemate, care au străbătut milenii și și-au păstrat farmecul atâta timp?

Cele religioase de nuanță creștină au fost create, desigur, de preoții și cântăreții bisericești. Există o strânsă legătură între colindele cântate de Crăciun, Anul Nou, Florii sau Paști și muzica religioasă gregoriană ori bizantină. Muzica liturgică a influențat colindele și le-a desăvârșit. Specialiștii în domeniu afirmă că nici un popor din lume nu posedă o colecție mai frumoasă și variată de colinde precum poporul român. Colindele interpretate de Corul Madrigal au uimit întreaga lume de la Apus la Răsărit.

În Franța colindele se numesc "Chans de guete" sau "Noels", în Italia - "Cantico di Natale"; în Spania - "Vilancio de Noche buena"; în Portugalia - "Vilancico", la aromâni - "culinda", la vechii slavi - "Koleda"; la albanezi - "Colandra", la lituanieni - "Kalendo", la germani - "Kalende".

Ignatul porcilor

Ignat este numele unei divinități solare autohtone, a cărei sărbătoare cădea la 20 decembrie. La aceeași dată, creștinismul marca pe Sfântul Ignatie Teofanul, astfel că semnificațiile religioase s-au suprapus. La Ignat, are loc sacrificiul sângeros al porcului în cadrul ritualurilor solstițiului de iarnă. Scenariul cuprinde prinderea și înjunghierea victimei, însemnarea ei pe frunte, pe ceafă și pe spate, jupuirea pieii pentru opinci, pârlirea (incinerarea simbolică), tăierea simbolică și prepararea alimentelor rituale. Fiecare etapă a scenariului respectă datini sacrificiale străvechi și este însoțită de rostirea unor formule magice, menite să păstreze eficiența actului jertfirii. Sacrificarea porcului înlocuiește, într-o epocă mai târzie, sacrificiul sângeros al taurului.

Sursa:

www.blogulcadourilor.com

Colindul

Substantiv: cântec tradițional cântat de cete de copii (flăcăi sau adulți) pe la casele oamenilor cu prilejul sărbătorilor de Crăciun.

De sărbătorile Crăciunului, cel mai frumos obicei este colinda. Colindele sunt acele cântece cu care copiii, tinerii, sau vârstnicii întâmpină venirea Mântuitorului Iisus Hristos pe pământ. Aceste tradiții s-au păstrat de pe timpul romanilor. Vechile petreceri păgâne de la începutul lui ianuarie, așa-numitele calendae, s-au preschimb, cu timpul, în sărbători creștine. Colindele de Crăciun povestesc întâmplări din viața zbuicimată a Mântuitorului, de la naștere și până la răstignire. Dar de unde provine cuvântul „colind” (sau „colinde”)?

Filologii sunt cu toții de acord în privința etimologiei cuvântului: latinescul calendae, nume dat

sacre. Prepararea, urarea și primirea colacilor, ruperea și consumarea lor, reprezintă etapele unui ritual de sacrificare a divinității grăului, ceremonial în cadrul căruia se operează un transfer simbolic de energie.

Capra

Zeiță în ipostază zoomorfă substituită de masca omonimă, care joacă în cadrul colindatului de Crăciun, când moare și renaște, asemenea lui Crăciun. Este însoțită de un alai de feciori și reprezintă, în anumite variante, un ritual de fertilizare, însoțit de un descântec: „Unde calcă capra / Crește seara / ... /”

Boboteaza

Este o sărbătoare importantă, marcată în calendarul creștin ca zi a Botezului Domnului. A șasea zi a anului, corespunde zilei biblice când Dumnezeu l-a creat pe om. În tradiția populară, Boboteaza este o zi a reînnoirii timpului, beneficiind de practici și ritualuri magice specifice. Se deschid cerurile, vorbesc animalele, se colindă, se descântă, se fac prorociri legate de vreme, de noroc și de roadele câmpului. Alimentele rituale sunt piftia și grăul fiert. Sub influența creștinismului, au fost valorizate practicile de purificare și de alungare a spiritelor rele: stropirea, spălătul ritual, scufundarea în apele lacurilor sau ale râurilor, împușcături și strigături, aprinderea focurilor, afumarea vitelor și a anexelor gospodărești. Creștinismul a adus rituri specifice: sfințirea apei (Agheasma), botezarea credincioșilor, aruncarea unei cruci în apă, spre a fi recuperată de credincioși.

Chiraleisa

Obicei de purificare a spațiului și de invocare a rodului bogat. Grupuri de băieți înconjoară gospodăriile oamenilor, sunând din clopoței și rostind în cor urarea: "Chiraleisa, / Spic de grâu, / Până-n brâu, / Roade bune, / Mană-n grâne!" Băieții poartă la căciuli busuioc, brad, vâsc, salcie, iar ritualul pare să fie de fertilizare, potrivit începutului de an agrar. În alte zone, băieții înconjoară gospodăria de trei ori, purtând în mâini colaci și lumânări aprinse. Sărbătorile de iarnă se încheie cu Boboteaza, dar urmează, imediat cronologic, una dintre marile sărbători ale anului, Sfântul Ioan Botezătorul, personalitate biblică care a înlocuit parțial pe unul dintre marii zei ai mitologiei dace, la fel de ocultat precum este și Zamolxe, Ion Sânt Ion, despre care voi scrie, poate, cu un alt prilej. Sărbători fericite!

Stiați oare că

Sfântul Andrei, părintele spiritual al românilor, a fost ucenic al Sfantului Ioan Botezatorul, apoi l-a urmat pe Iisus devenind "cel dintâi chemat". El a predicat în ținutul Scythia Minor (Dobrogea), trăind pe teritoriul județului Constanța de azi. A fost martirizat, la 30 noiembrie, anul 60, d. Hr. în timpul domniei Impăratului Nero, fiind răstignit cu capul în jos pe o cruce în forma de X, care de atunci este numită "Crucea Sfântului Andrei".

Credințele populare numesc noaptea de 29-30 noiembrie Andrea, Indrea sau Andreiul de iarnă. Andreiul marchează trecerea de la vara la iarna, de la lumină la întuneric, iar ritualurile prezente la civilizația geto-daca indică posibilitatea că această noapte să fi reprezentat și celebrarea Anului Nou geto-dacic, corespunzând cu Dionisie, cu fermentarea vinului la populația tracă, precum și cu sărbătoarea Brumalia, din Imperiul Roman.

Calendarul popular strămoșesc, care pentru cei mai mulți dintre noi rămâne misterios sau chiar necunoscut, a mers de milenii în paralel cu sărbătorile creștine, demonstrând nu numai continuitatea unor tradiții milenare, ci și a existenței poporului nostru din cele mai vechi timpuri, pe aceste meleaguri. Aceste sărbători legate de religie, tradiții și datini, majoritatea mai populare în lumea satelor, au fost disprețuite și contestate până la desființare în cei de peste 50 de ani de comunism.

30 noiembrie, sărbătoarea Sfântului Apostol Andrei are o semnificație deosebită pentru poporul român deoarece Sfântul Andrei este cel care a adus creștinismul pe meleagurile noastre, fiind considerat patronul spiritual al românilor.

Obiceiurile legate de noaptea de 29/30 noiembrie, sunt o împletire a sărbătorii creștine cu vechile ritualuri dacice, poporul atribuindu-i Sfântului Andrei trăsături de divinitate precreștină, acesta devenind personificarea divină a lupului solar.

Printre sihaștrii din Munții Carpați circula o legendă conform căreia ultimul preot al lui Zamolxis

l-a cunoscut pe Iisus și apoi pe Apostolul Andrei. Ei vorbesc despre o "taină" a trecerii dacilor la creștinism păstrată de-a lungul timpului și transmisă de la un pustnic la altul, ca expresie a continuității de credință pe aceste meleaguri.

Dacii aveau ca totem lupul, cel mai feroce animal din această zonă, singurul care nu poate fi imblânzit sau dresat. Razboinici neânfricați, ei se identificau cu acesta, numindu-se ei înșiși lupi (daos- lup în dialect traco-frigian) sau cei care sunt asemenea lupilor.

Despre steagul dacilor, corpul de balaur cu cap de lup, N. Iorga spunea că acesta este "esența religiei strămoșești". Apariția lui semăna groază printre dușmani. Stegarul purta ridicat acest stindard care avea pe corp solzi mobili de metal. În goana calului aerul care patrundea prin gura larg deschisă a lupului scotea sunete șueratoare, însoțite de zgomotul solzilor care se loveau între ei. Luptătorii purtau pe față maști de lup sau urs înspăimântându-i pe dușmani cu sunete îngrozitoare.

Sursa: facebook.com

Mă iubesc, mă urăsc, mă uită...

Oamenii. Ce nemiloși suntem. Rupem unii din alții bucăți de suflet și le ascundem undeva în adâncuri ca pe ceva al nostru, ca mai târziu, cu ființa plină de nesaț, să ne hrănim din rămășițele întregului de cândva.

Suntem un întreg, până în ziua când ei, cei care intră în viața noastră, nu au furat fiecare câte ceva din noi, s-au înfruptat din inimile noastre, din sufletul nostru..., din însăși întreaga trăire.

La început ne citesc ca pe o revistă săptămânală, cu mâinile răsfoindu-ne de la un capăt la altul. Găsind stropi de lumină printre literele vieții noastre, ne citesc mai lacom, mai cu înflăcărare, asemenea unui pasa-

ger tulburat al trenului suburban, pierdut între realitate și vis, mister și banal, om și neînțeles. Astfel de la o revistă săptămânală ajungem să fim ziarul cotidian indispensabil. Venim regulat cu cafeaua de dimineață, cu știri, analize, anunțuri... cu de toate. Dăruim din noi miile de litere cu încărcături emoționale colosale, cu înțelesuri grele, ce plesnesc adesea pe la virgule, dăruim pagini, capitole..., uităm că nimic nu se întoarce înapoi. Și fiecare e ferm convins că are dreptul să ne despice, să ne judece, să ne vorbească, să ne critice, să ne îndrăgească sau poate să ne urască..., cei mai tupești cred chiar că ar putea

schimba numerotarea paginilor sau pot alege alte titluri, sau încearcă să modifice formularea gândurilor... Naivi... Suntem ziare tipărite, nu mai putem fi schimbați, putem fi acceptați sau nu. Și nimeni, absolut nimeni nu poate sta tolănit undeva pe patul vieții sale să ne umble cu pixul prin nervi, să ne decupeze din plictiseală sufletul sau să șteargă geamurile cu gândurile noastre. Suntem scriși diferit, suntem iubiți de unii, urâți de alții și uitați de restul. Suntem așa cum ne scriem – păcat că toți ne pot citi și foarte puțini ne pot înțelege.

Ana Guțu,
Jurnalism

Ghicitori

Două fete-mi poartă salbă
Una-i neagră, alta-i albă.
Ne-ncetat se tot alungă
și nu pot sa se ajungă.

Peste tot gasești în lume
Cinci frați cu același nume.

Șoricel cu aripioare
Poartă numele de floare.

Voinicel cu cornișoare
Umbla cu casa-n spinare.

Animal cu trup târcat
Și cu gât nemăsurat!

La deal repede și fără ocol,
Iar la vale rostogol.

Iarna-n frig, vara la soare,
Neschimbat e la culoare!

După ploaie, la plimbare,
Cu umbrele mici.. de soare!

Ce buruiană cand o atingi
Îți face numai beșici?

Am cămăși nenumarate
Le port pe toate îmbrăcate.

Clopoțel
Mîțitel,
Cine sună lin din el?
Nimeni!
Nimeni!

Căutați răspunsurile printre cuvintele următoare: știința, varza, ziua si noaptea, creionul, degetele, liliacul, girafa, iepurele, bradul, ciupercile, urzica, Ghiocelul, scrisul, clopoțelul, vacanțele școlare, guma de șters sau radiera, școala.

Numai vântul,
Clătînându-l,
Dă de veste-n toată țara
Ca sosește primăvara

Păhărel de oțel
Stă la gâtul unui miel:
Când elevii vin de-acasă
Îndată îi cheamă-n clasă!

Drept, înalt și subțirel
Cu veșmânt de lemn pe el,
Are vârful de cărbune
Pe hârtie multe spune.

Trei surori, poți să zici
Una mare, două mici
Vin în fiecare an
Și pun lacăt la ghiozdan.

Nu e șoarec nici orbete,
Roade pete pe caiete.
Ar fi bine și frumos
Să nu-i dăm nimic de ros.

Câmpul alb, oile negre
Cin-le vede nu le crede,
Cin-le paște le cunoaște.

Vine toamna și începe,
E a doua casă.
Cât trăim o ținem minte,
Ne învață lucruri sfinte.

O cetate minunată
Stă cu poarta descuiată,
Dar nu poți în ea păși
Dacă nu știi a citi.
Are-n ea comori potop
Oricât iau nu scade-un strop.

Zâmbete de revelion

S-au întâlnit doi studenți:

– Ce mai faci, Fănică?
– Iată, m-au exmatriculat de la universitate.
– De ce?
– Nu știu. N-am fost acolo vreo jumate de an.

Profesorul: Din păcate nota pe care o meriți începe cu „P”.

Studentul: Pinci?

Un student nu prea știe la examen.

Profesorul îi zice:
– Măcar știi ce-i aceea examen?
– Da, atunci când doi oameni inteligenți vorbesc între ei.
– Și dacă unul dintre ei e idiot?
– Celălalt pică la examen.

– Grozav aș vrea să zbor pe lună în timpul examenelor.

– De ce?

– Acolo orice materie e mai ușoară de 6 ori.

Un șmecher ajunge în fața lui Dumnezeu.

– Doamne, ce înseamnă pentru Tine un milion de ani?
– O secundă
– Doamne, ce înseamnă pentru Tine un milion de dolari?
– Un cent.
– Dă-mi, te rog, și mie un cent.
– Așteaptă o secundă.

Dansează un student cu o domnișoară. La un moment dat studentul cade fără cunoștință.

– Apă, Apă! Strigă domnișoară.
Studentul, de jos, deschide ochii și adaugă:
– Și o bucăică de pâine.

– În acest restaurant servim mormoloci?

– Luați loc. Servim pe orișicine.

Reporter USEM

Publicație lunară a
Universității de Studii
Europene din Moldova

Președinte Iurie Sedlețchi
Director Valentina Enache
Redactor - șef Vlad Madan
Machetator Mircea Sula
Secretar de redacție Ana Țiganu
Tel de contact 069744285
E-Mail reporterusem@gmail.com
Chișinău, str. Iablocikin 2/1
biroul 503 A
Tipografia «Prag 3»
Tiraj 500 exemplare